Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNAVÄNNEN

JUBILEUMSÅRGÅNG

N:o 11 | 16 Mars | Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. Redaktion: ANNA och J. B. GAUFFIN. | 30 årg. | 1913

Kampen i Getsemane.

Mark. 14: 32—42.

Vi minnas från den text vi läste i våra söndagsskolor förliden söndag, att Jesus varnade sina lärjungar för de frestelser, som skulle möta under den sista natten av Jesu liv på jorden. Men i stället för att ödmjukt taga emot förmaningsorden och låta dem gå ned i sina hjärtan samt i bön till Gud utbedja sig nåd och kraft att övervinna frestelsen, tyckte de sig vara starka och säkra och trodde icke att någon fara hotade dem.

I detta sinne lämna de tillsammans med Jesus nattvardssalen i Jerusalem och följa honom ut ur staden över Kidrondalen bort mot Oljeberget till Getsemane örtagård. De elva följa honom hit in. Här ha de tillsammans med Jesus vilat ut så mången natt. Även Judas, som nu gått till Jesu fiender, kände väl till denna plats.

Denna natt söker Jesus dock ingen vila. Han tar med sig sina tre mest förtrogna lärjungar, Petrus, Jakob och Johannes, och går längre in i örtagården, under det han på nytt manar dem att vaka

och bedja, på det de icke måtte falla i frestelse. Jesus vet, att mörkrets furste begärt att sålla dem såsom vete, på det att det skulle gå med dem som med Judas. Men Jesus hade bedit för dem, att deras tro icke skulle varda om intet.

Själv går Jesus längre in under olivträdens skuggor. Han vet, att mörkrets furste och alla mörkrets makter denna natt skola rusa inpå honom för att locka honom bort från Faderns väg och bort från Faderns vilja. Men Jesus kämpar här i trogen och ihärdig bön och vinner seger. Han segrar över dödens förskräckelser och fasor, han segrar över människosläktets syndabörda, som drabbat honom, han segrar jämväl över mörkrets furste. Visserligen blir striden så het, att Jesu svett strömmar som blodsdroppar från hans heliga panna och så hård, att en Guds ängel måste styrka honom i hans svåra lidande, men han segrar likväl. Till sist kan han med fullkomlig undergivenhet säga: "Fader, icke såsom jag vill, utan som du vill." När vår frälsning och försoning icke kunde ske på någon annan väg eller på något annat sätt, då samtyckte Jesus att tömma lidandets kalk, som var bräddfull av hån och smälek och korsdödens bittra kval.

När därför Judas kom i spetsen för tempelvakten och hela skaran av Jesu fiender för att gripa Jesus, då stiger frälsaren fram och möter dem med de orden: "Vem söken I?" Och när de svara: "Jesus från Nasaret," då säger han: "Det är jag. Söken I mig, så låten dessa gå." Och apostlarne behöva så väl Jesu förbön och hans försvar denna märkliga natt, som de sovit i stället för att vaka och bedja. De voro icke redo att möta frestelsen, utan de övergåvo Jesus och flydde, när de sågo honom fängslas och föras bort.

Men vi, som läst om Jesu bönekamp i Getsemane, sett hans kval och strider, och veta att det var jämväl för vår frälsning han stred, vi böra böja oss djupt ned inför honom och i tacksamhet och kärlek hylla honom såsom vår konung och giva oss helt i hans tjänst. Han bar törnekronan och led korsets död, på det att vi en gång skulle få bära rättfärdighetens segerkrans och vinna evigt liv.

J. B. Gauffin.

Den törnekrönte.

Med teckning.

Föraktad och försmådd av människor var han, en smärtornas man och förtrogen med att lida. Ja, såsom en, för vilken man gömmer bort anletet, så föraktad var han, och vi aktade honom icke. I sanning, våra lidanden tog han — ja han — på sig, och våra smärtor dem bar han. Och vi — vi aktade honom såsom en som var näpst, som var slagen och plågad av Gud. Men han var genomstungen av våra synder och sönderslagen av våra missgärningar. Upptuktelsen till vår frid låg på honom, och genom hans sår äro vi helade vordne."—

"Och när de kommo till den plats, som kallas Huvudskalleplatsen, korsfäste de honom där, så ock ogärningsmannen, den ena på högra sidan och den andra på vänstra. Men Jesus sade: "Fader, förlåt dem, ty de veta icke vad de göra." —

Och när Jesus tagit emot vinet, sade han: "Det är fullkomnat". Sedan böjde han ned huvudet och gav upp andan." —

"Alla hava ju syndat och äro utan berömmelse inför Gud; och utan förskyllan bliva de av hans nåd rättfärdiggjorda genom den förlossning, som har skett genom Jesus Kristus." —

"Han är försoningen för våra synder, ja, icke allenast för våra, utan ock för hela världens."

"De hava tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Därför stå de inför hans tron och tjäna honom dag och natt i hans tempel." — —

O, du min törnekrönte konung, hur skall jag kunna tacka och tillbedja dig för vad du gjort för min frälsning! Hjälp mig att ödmjukt söka följa dina fotspår och, liksom du, strö kärlekens rosor vid vägen, där jag går fram, så att någon genom mig må kunna hitta vägen till ditt kors och vinna frälsning!

DEN TÖRNEKRÖNTE.

Ty i ingen annan finnes frälsning; ej heller finnes under himmelen något annat namn, bland människor givet, genom vilket vi skola frälsas, än i Jesu Kristi namn.

Hav tack av allt mitt hjärta,
Min frälsare, så god.
För all din bittra smärta,
För ditt utgjutna blod!
Ditt kors mot synden, nöden,
Skall mäktigt styrka mig,
För mig du lidit döden;
Jag leva vill för dig.

Vad den lille lärde i skolan.

I en liten stad bodde en fattig änka, som med sina händers arbete måste försörja sig själv och sina små gossar. Men därvid hade hennes fingrar mera bråtta med att föra nålen än att koka mat. Ty när krukan är tom, är det inte mycket att koka, och mestadels fattades henne det nödvändigaste.

Så länge hennes man levde, hade hon ej behövt lära känna vad nöd ville säga. Men han hade dött efter ett kort äktenskap och lämnat de sina i den bittraste fattigdom. Änkan var ofta sorgsen och nedslagen, ty hon hade ännu icke gjort bekantskap med den rätte nödhjälparen.

Så satt hon en kall vinterdag vid fönstret i sitt lilla rum och arbetade. Stormen ven, och snön yrde därute, och inne var det kallt, så att hon knappt kunde hålla nålen. Hennes båda gossar skulle nu snart komma hem från skolan, och hon hade redan satt fram deras middagsmåltid, som bestod av ett litet stycke hårt bröd. Själv hade hon redan ätit sin middag, därför att gossarne icke skulle märka, huru litet av brödet som kommit på hennes lott, så att de måtte få så mycket som möjligt.

Då hörde hon en klar barnaröst sjunga i trappan. Det var den yngste, den åttaårige Karl. Han var alltid vid gott mod, och hans vänliga hälsning när han kom in, var alltid till stor tröst för den fattiga modern.

Den äldre var ofta vresig och missnöjd och förorsakade henne mera bekymmer. Även han kom snart hem för att äta middag. Men då hade den lille bett Gud välsigna maten och satt redan vid bordet, färdig att med friskt mod hugga in på sitt hårda brödstycke.

Orolig att de ej skulle få äta sig mätta satt modern vid fönstret, sysselsatt med sitt arbete.

"Mor, jag är rysligt hungrig!" Det var den hälsning, med vilken den äldre av

Botanik.

Se här är lilla Maja,
som går så glad bland blad och blom,
som dofta och som vaja,
att samla sig en rikedom.

Bland tuvor, snår och klippor
så mycket vackert får hon se,
hon plockar skogens sippor,
och mörk och doftande pensée.

Och hittar hon en lilja,
då tas förstoringsglaset fram,
att den från klöver skilja,
ty eljes får hon stå med skam,

Men det har ingen fara,
ty Maja kan sin botanik,
och ingen kan väl vara
som hon på gräs och blommor rik.

Hon letar upp pistillen
och alla ståndarknapparne
på ärtan och på dillen
och alla växter, hon får se.

Mor klagar: »Allt för illa
med skräp det är i Majas rum!»
Men hennes flicka lilla
är stolt åt sitt herbarium!

ELLA.

gossarne kom in i rummet. "Så litet!" sade han buttert, när han kom fram till bordet.

Dessa ord skuro modern djupt i hjärtat. "Huru skall det väl gå i morgon", tänkte hon, "då jag inte nu har en bit åt dem." Då hörde hon den lille säga:

"Så litet? — Du skulle be Gud välsigna det först, tycker jag."

"Blir det mer då kanske?" frågade brodern spefullt.

"Nej, men du blir mätt då", svarade lille Karl. Och sedan berättade han, huru läraren i dag läst för dem den sköna berättelsen om huru Jesus mättat så många, många människor bara med litet bröd och fisk, därför att han tackat Gud för maten och välsignat brödet och fiskarne.

Det var en predikan, som gick rakt in i moderns hjärta, som straffade hennes klentro och lärde henne att söka hjälp hos Gud. Hon gick in i sin lilla kammare, slog dörren till och bad, att Gud, som lovat vara änkors beskyddare och faderlösas fader, även skulle se till hennes behov och hjälpa henne att skaffa föda åt sina gossar.

Och han hörde hennes bön. Visserligen har hon även sedan mången gång haft det knappt, men hon har aldrig behövt sakna det dagliga brödet.

Bröderna.

Med teckning.

Ruben och Nils höllo så innerligt av varann, såsom goda syskon pläga göra. Och mor och syster tyckte de båda så mycket om, att de ville göra allt för deras lycka och trevnad.

Det var nämligen så med de här gossarne, att deras far blivit död genom en olyckshändelse. Deras mor blev då änka, och de blevo faderlösa. Ah, så mor grät natt och dag! Hennes ögon voro röda och svullna av de många tårarna. Mors sorg gick barnen så djupt till sinnes, att de glömde sin egen för att trösta henne.

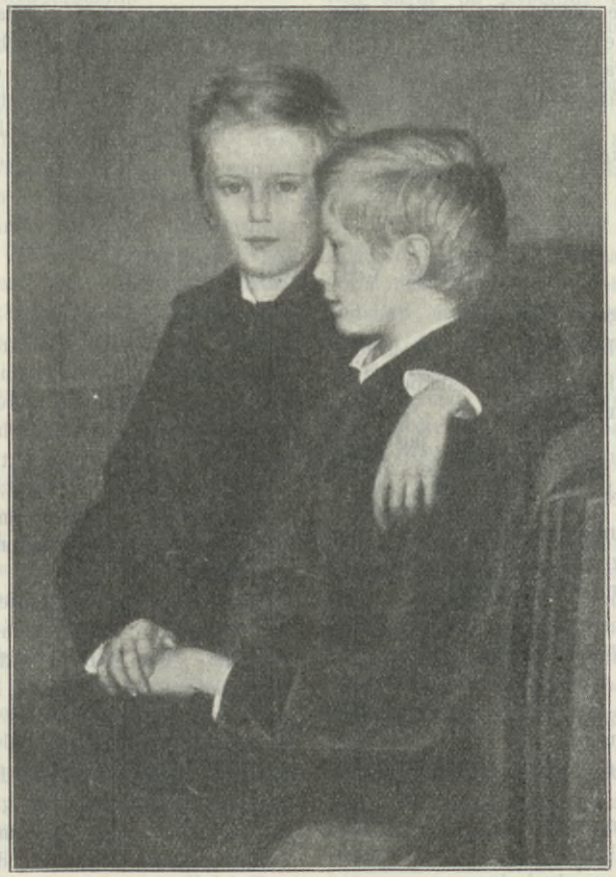

"Vi ska hjälpa dig, mor. Gråt inte längre. Du får lov att älska oss så mycket, att du kan trösta dig över far. Vi hålla ju av dig så mycket, att vi inte med våra tårar vill öka din sorg."

Det var förståndigt sagt av gossar, av vilka den ene var bara sju år och den andra tolv. Mor stod där med ett par tomma händer och en liten pension på bortåt två hundra kronor. Hon måste sluta upp att gråta och tänka på att arbeta för sig och sina barn.

Hon ägde ju en talang. Hon kunde spela och sjunga. Hon annonserade och fick elever både på piano, fiol och orgel. Men de ivrigaste eleverna voro dock hennes egna barn.

"Se, vi ä' tvungna att hjälpa mor", sade den lille sjuåringen. "Jag måste lära mig spela fiol riktigt fint och bra, alldeles som en stor karl, så att jag kan ge konserter och hjälpa mor." Och den lille Nils spelade av hjärtans grund, spelade med känsla och förståelse, så liten han än var. Han äggade de andra syskonen att göra på samma sätt, och snart höllo de musikstunder där hemma, som voro riktigt njutningsrika.

Och så en vacker dag, när det var nästan slut i mors tunna plånbok, ved och mat skulle köpas, då gick mor ut och hyrde en sal och annonserade en musikstund. Och folket kom för att höra på de små musikbarnen, som de kallades. Den lille sjuåringen riktigt darrade i knäna, när han såg det myckna folket, som han skulle spela för. Men han gick bortom orgeln en liten stund, knäppte på sina strängar en sista gång för att höra om de voro rent stämda. Så blev det

tyst en minut. Han skyndade därpå fram till mor, som satt vid flygeln: "Jag har bett Gud hjälpa oss och särskilt mig lille stackare", viskade han, "och så ska jag tänka på far. Jag känner mig säker nu."

Konserten gick utmärkt. Nils skötte sin stråke som en hel karl. Det var mer än ett öga, som tårades, när människorna lyssnade och tänkte på, att en så liten gosse skulle spela för bröd. Men snart trängdes de tankarna undan av intresset för själva musiken. Efteråt blev bifallet livligt från publiken, och barnens mor tackade.

När så mor kom hem och talade om för sina små att de tillsammans spelat in etthundraåttio kronor, då smögo sig bröderna ut, böjde sina knän och tackade Gud för hans nåd emot dem och för att han hjälpt dem så underbart på konserten. Lille Nils slutade med de orden: "Tack, gode Gud, att du hjälpte oss att få så mycket pengar."

Men när det blir svårt att reda sig med utgifterna för den unga änkan, reser hon ut med sin lilla skara till någon av grannstäderna och håller konsert. Och folket bli förtjusta och säga: "Kom snart igen och spela och sjung för oss!"

I sanning: Herren hjälper.

J. B. Gauffin.

Vilken var den visaste?

En gammal legend berättar:

Två munkar planterade var sitt träd.

"Mitt träd skall bli det största och vackraste", sade den ena munken, "jag vet så väl vad det behöver, och jag skall inte tröttna med att bedja Herren om att han i tid ger det, vad det behöver."

Den andre munken var tyst, men även han föresatte sig att bedja Herren sköta om det träd han hade planterat.

Då den förste munken en dag kort därefter stod framför sitt träd, tyckte han, att bladen sågo torra ut, som om de saknade vatten. Då bad han: "Herre, sänd vederkvickande regn, det är detta, trädet nu behöver." Och Herren sände regn.

Då blev munken rädd för, att den späda stammen skulle brytas av det ösande regnvädret, och nu bad han:

"Herre, giv solsken, ty nu har trädet fått nog med vatten." Och Herren sände solsken.

Sedan bad munken om vind, om sol, om regn, allteftersom han trodde det skulle vara. Och fast Gud gav munken allt vad han i sin iver begärde, så visade det sig en vacker dag, att trädet hade vissnat från roten till kronan.

Bedrövad gick nu munken och såg på den andre munkens träd, som vuxit i samma trädgård som hans eget. Detta stod där grönt och friskt och kraftigt.

"Mitt träd har vissnat, trots all min bön", sade han. "Säg mig, huru du har burit dig åt för att uppnå ett så härligt resultat?"

"Jag har helt och hållet överlämnat mitt träd i Guds hand", svarade den andre munken. "Jag tänkte, att den, som skapat trädet, också måste ha bäst reda på, vad det behövde för att växa och behålla sig friskt. Därpå bad jag av hela mitt hjärta: 'Tag i din vård det träd, som jag har planterat och giv det, vad det behöver.' Och se, Herren har gjort det."

Må vi lära något av detta, både stora och små. Vi tänka måhända ibland, att finge vi blott det som vi tycka är bäst, så skulle vårt liv bli lyckligt. Men må vi komma ihåg, att Gud förstår allting bättre än vi, och därför är det klokast att låta honom göra som han vill med oss. Skola vi därför komma överens om att låta honom få det?

Kristoffer.

(Forts. fr. föreg. n:r.)

Det hade varit en mycket varm dag. Natten bredde småningom sin mörka slöja över jorden, men likväl var luften kvav, och ingen frisk fläkt svepte fram för att giva svalka. Vid horisonten stego upp svarta ovädersmoln.

I prästgården hade alla gått till vila, endast Kristoffer satt vid fönstret i sitt rum och såg på molnen, som togo allt mera hotande former. Han tänkte på, huru den sköna ferietiden, som han tillbragt hos sina vänliga släktingar, nu snart var till ända, och huru hastigt den svunnit hän. Han tänkte på den muntre, hurtige Fred, som trots all vänlighet likväl behandlade honom med någon nedlåtenhet. Och han kände, att någon bitterhet därvid smög sig in i hans själ, ty han förstod väl, att kusinen ringaktade honom. Hans vanliga tröst vid denna tanke: "Jag är ju så olika anlagd emot honom", förfelade i dag alldeles sin verkan. En glödande äregirighet fattade honom; han ville visa Fred, att även han kunde visa mod, om det behövdes.

Tankfull stödde han huvudet i handen och såg drömmande in i de mörka ovädersmolnen. Blixt följde på blixt, de efterföljande knallarne blevo allt starkare, och snart föllo de första regndropparna på den torra jorden.

På en gång blev det ljust i rummet — så ljust, att Kristoffer for upp med ett rop. Nästan på samma gång som den bländande blixten kom också knallen, som var så stark, att fönsterrutorna skallrade.

"Nu slog åskan ner", var Kristoffers första tanke.

Han öppnade fönstret och böjde sig långt ut, men nästan ögonblickligen drog han huvudet tillbaka, ty ej så långt därifrån såg han en eldpelare stiga upp mot skyn i den svarta natten.

Den fruktansvärda, tändande strålen hade satt en av de stora ladorna nere i byn i brand, och nu slogo redan lågorna högt mot himmeln. Huru lätt kunde icke också boningshusen antändas!

Ångesten prässade för några sekunder tillsammans bröstet på den ensamme gossen, men så tyckte han sig förnimma rop och skrik på avstånd, och detta väckte honom till besinning. Han stod just i begrepp att gå ner och ropa på sin morbror samt underrätta honom om vad som hänt, då han plötsligt rätade upp sig, liksom fattad av en ny tanke. Det måste ofördröjligen klämtas i kyrkklockan! Detta var klart, men vem skulle göra det, då klockaren var sjuk? Och detta kom måhända ingen att tänka på.

Då måste han göra det, om icke brandredskap från kringliggande byar skulle komma för sent med den nödiga hjälpen.

Blixtsnabbt gingo dessa tankar genom hans huvud, och hastigare än det här kan beskrivas, rusade han med sin elektriska ficklampa i handen utför trapporna, medan han högt ropade: "Elden är lös i byn!"

Familjens alla medlemmar voro redan i kläderna. Vid den rysliga blixten och den fruktansvärda knallen hade alla sprungit upp ur sina sängar. Även på vägarna började det bliva livligt. Sprutan drogs ut ur sitt skjul, och upprörda människor samlades omkring den brinnande ladan.

"Bara inte elden griper vidare omkring sig!" — "Ack, om de andra byarna snart skickade hjälp!" hette det i folkhopen.

Och på en gång ljöd ropet: "Klockan klämtar ju inte! — Det måste ske, innan det är för sent."

Men i samma ögonblick drog man en lättnadens suck, ty just nu hördes klockan klämta de första slagen, och deras nödrop hördes vida omkring i den mörka ovädersnatten. —

Pastorn hade redan hunnit fram till brandstället, där hans kraftiga hjälp snart gjorde sig gällande. Han ordnade med

lugn brandredskapen och anvisade åt var och en av de närvarande sin plats i vattenlangningskedjan. Männen vid sprutan arbetade med jättekrafter, och varenda karl från byn tog i där han kunde. Vinden var dock ogynnsam, och faran för boningshusen var stor. Men när sprutorna från de angränsande byarna hunno fram och kommo i verksamhet, lyckades man dock begränsa elden till den antända ladan. Med kyrkbyns enda spruta hade detta däremot icke varit möjligt.

Så var då värsta faran över och byn räddad. Byfogden gick fram till pastorn.

"Vilken kan det vara, som vid detta oväder och i den becksvarta natten haft mod och besinning att företaga den besvärliga klättringen upp i vårt gamla torn?" sade han. "Det var denna bragd, som räddade vår by. Utan hjälp av de andra byarnas brandredskap skulle hela byn blivit lågornas rov. Klockaren med sitt dåliga ben var det inte, och nattvakten var det inte heller, ty honom har man funnit sovande i en lada hos bonden på Ängsgården. Naturligtvis var han drucken som vanligt."

Vid de sista orden antog byfogdens ansikte ett bistert uttryck, som icke bådade gott för nattvakten. —

Ovädret hade nu dragit bort. Sedan elden rasat ett par timmar, fanns blott en rykande askhög kvar av den brunna ladan. Man ställde ut vakter däromkring, och brandmanskapet från de kringliggande byarna tågade av.

Även pastorn begav sig på hemväg. Han hade brått, ty han längtade att se, om hans fru och barn åter gått till vila. Naturligtvis hade ingen av dem trots Freds enträgna böner fått följa med till brandstället i detta förfärliga oväder. Nu var han särskilt orolig för Kristoffer, som han icke sett, när han gick hemifrån. Men han hade ju icke kunnat stanna för att söka honom, då hans egen närvaro så väl behövdes vid brandstället. Vart hade väl Kristoffer tagit vägen? Vore det möjligt att det kunde vara han, som stigit upp i tornet för att i rätt tid kalla folket tillsammans? Skulle verkligen den tyste, tillbakadragne gossen genast förstått, vad som först av allt borde göras?

Nu hade pastorn kommit in i förstugan och öppnade sakta dörren till vardagsrummet. Där erbjöd sig för hans blick en sällsam syn. Hans hustru satt på soffan, och bredvid henne, förtroligt smygande sig intill henne, satt Kristoffer med ett lätt förband om huvudet. Gertrud hade somnat i andra soffhörnet, men Fred stod framför sin kusin och höll hans elektriska ficklampa i handen.

"Vi ville invänta dig", sade modern leende. "Här ser du en yngling, som i natt ådragit sig ett visserligen ofarligt, men dock ärofullt sår. Det var Kristoffer, som klämtade i kyrkklockan, och jag vet, att om han inte gjort det, hade det varit för sent."

Fred kom litet förlägen emot fadern och sade sakta: "Far, jag har allt misskänt Kristoffer — han är verkligen en hjälte, när allt kommer omkring." (Slut.)

Bibelläsning

eller vad står det i nästa söndags text?

Veckan 17—23 mars 1913.

M. 17. Markus 16: 9—14. Herren uppenbarar sig för de sina.
T. 18. v. 9. Jesus uppenbarar sig för Maria Magdalena.
O. 19. v. 10. Hon bär uppståndelsebudskapet till apostlarne.
T. 20. v. 11. De tro henne icke.
F. 21. v. 12. Uppenbarelsen för de två på vägen till Emmaus
L. 22. v. 13. Otron finnes ännu kvar.
S. 23. v. 14. Uppenbarelsen för alla apostlarne.

Söndagsskoltext för den 23 Mars. Påskdagen.

Herren uppenbarar sig för de sina.

Mark. 16: 9—14.

Minnesvers: Joh. 14: 18, 19. Jag skall icke lämna eder faderlösa, jag skall komma till eder. Ännu en liten tid, och världen ser mig icke mer, men I sen mig, ty jag lever, och I skolen leva.

Tryckeri-A.-B. Ferm, Stockholm, 1913.